

556/51

ASTUDIAETHAU CREFYDDOL RS 6a

CREFYDDAU'R GORLLEWIN

Astudiaethau mewn naill ai Islam neu Iddewiaeth

A.M. DYDD MERCHER, 14 Mehefin 2006

(1 awr 30 munud)

DEUNYDDIAU YCHWANEGOL

Yn ogystal â'r papur arholiad hwn, bydd angen llyfr ateb 12 tudalen.

CYFARWYDDIADAU I YMGEISWYR

Atebwch **ddau** gwestiwn.

Ysgrifennwch eich atebion yn y llyfr ateb a ddarparwyd ar wahân.

GWYBODAETH I YMGEISWYR

Mae 25 marc ar gael ar gyfer pob cwestiwn. Dangosir nifer y marciau sydd ar gael mewn cromfachau ar ddiwedd pob cwestiwn neu ran o gwestiwn.

Fe'ch atgoffir o'r angen am Gymraeg da ac am gyflwyniad clir yn eich atebion.

Dylid ateb pob cwestiwn mewn rhyddiaith ddi-dor. Asesir ansawdd eich cyfathrebu ysgrifenedig ym mhob ateb.

Atebwch gwestiynau o un adran yn unig, naill ai Adran A neu Adran B.

ADRAN A: Astudiaethau mewn Islam

Atebwch ddau gwestiwn.

1. (a) Eglurwch, gydag enghreifftiau, y pum egwyddor a geir o fewn Shari'a. [15]
- (b) 'Rhaid i bob Mwslim ufuddhau i gyfraith Shari'a oherwydd ei fod yn cynnwys cyfarwyddiadau uniongyrchol Allah ar bob agwedd ar fywyd dynol.'
Gwerthuswch y datganiad hwn. [10]
2. (a) Eglurwch ddealltwriaethau (*understandings*) Mwslimaidd o'r cysyniad o jihad. [15]
- (b) 'Nid yw'r cysyniad o ryfel sanctaidd yn berthnasol i Fwslimiaid yr unfed ganrif ar hugain.'
Aseswch y safbwynt hwn. [10]
3. (a) Archwiliwch y newid chwyldroadol a gafwyd yn statws menywod oherwydd ymddangosiad Islam. [15]
- (b) 'Mae menywod Mwslimaidd yn cael eu trin yn wael oherwydd traddodiadau diwylliannol, nid oherwydd cyfraith Islamaidd.'
Aseswch y farn hon. [10]

ADRAN B: Astudiaethau mewn Iddewiaeth

Atebwch ddau gwestiwn.

1. (a) Eglurwch sail gwrthwynebiad Mitnagdim i'r diwygiad crefyddol a arweiniwyd gan Baal Shem Tov. [15]
- (b) 'Roedd ymddangosiad y Mudiad Hasidaidd yn seiliedig yn gyfan gwbl ar wir ymroddiad i'r Torah.'
Aseswch y safbwynt hwn. [10]
2. (a) Archwiliwch rôl menywod o fewn Iddewiaeth Hasidaidd. [15]
- (b) 'Mae menywod uniongred yn mwynhau parch ac anrhydedd fel asgwrn cefn bywyd teuluol Iddewig.'
Gwerthuswch yr honiad hwn. [10]
3. (a) Archwiliwch y berthynas rhwng Seioniaeth a'r grefydd Iddewig. [15]
- (b) 'Gwrth-Semitiaeth eang (*widespread*) yn unig oedd wedi achosi twf Seioniaeth.'
Aseswch y safbwynt hwn. [10]